

Biroul permanent al Senatului

Bp.....78...../.....22.03.2022.....

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 168/2020 pentru recunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații pe teritoriul sau în afara teritoriului statului român și acordarea unor drepturi acestuia, familiei acestuia și urmașilor celui decedat

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.168/2020 pentru recunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații pe teritoriul sau în afara teritoriului statului român și acordarea unor drepturi acestuia, familiei acestuia și urmașilor celui decedat (b78/23.02.2022), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/1153/01.03.2022 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D213/02.03.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46 alin.(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele propuneri și observații:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea prevederilor Legii nr.168/2020 pentru recunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații pe teritoriul sau în afara teritoriului statului român și acordarea unor drepturi acestuia, familiei acestuia și urmașilor celui

decedat, urmărind, în principal, extinderea sferei persoanelor care pot beneficia de statutul de „Veteran din teatrele de operații”, astfel încât la acordarea acestui statut „să fie avute în vedere durata participării, nivelul expunerii la risc, precum și importanța misiunii/operației”.

Totodată, potrivit Expunerii de motive, se urmărește ca „recunoașterea meritelor de «Veteran în teatrele de operații» să se realizeze în cadrul oficial al unui ceremonial militar organizat anual de către fiecare instituție a sistemului național de apărare”.

2. În considerarea Deciziilor Curții Constituționale nr.548/2008 și 786/2009, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Din considerente care țin de fluenta exprimării trebuie evitată repetiția prepoziției „pentru”, motiv pentru care sugerăm ca **titlul** să debuteze astfel: „Lege **privind** ...”.

5. La **art.1 pct.1**, referitor la modificarea **art.4**, constatăm că, față de reglementarea în vigoare, norma preconizată nu este diferită decât la alin.(1), prevederile alin.(2) și (3) fiind identice, iar în cazul alin.(4) singura deosebire constă în forma articulată a termenului „teatre”, care nu este oportună din punct de vedere al redactării.

Pentru concizia și suplețea reglementării, propunem ca modificarea să vizeze numai alin.(1) al art.4, caz în care **partea dispozitivă** ar trebui reformulată astfel:

„1. **La articolul 4, alineatul (1)** se modifică și va avea următorul cuprins:”.

În continuare se va reda între ghilimele doar textul propus pentru alin.(1), urmând ca textele propuse pentru alin.(2) - (4) să fie eliminate, având în vedere că asupra acestora nu se intervine prin prezenta propunere.

La textul preconizat pentru **art.4 alin.(1) partea introductivă**, este necesară înlocuirea sintagmei „Personalul care a participat” cu expresia „Personalul participant”, care este definită la art.2 alin.(1) din actul de bază.

În plus, pentru o exprimare corectă din punct de vedere gramatical, sintagma „în una din următoarele situații” se va înlocui cu sintagma „**într-una dintre următoarele situații**”.

La textul propus pentru **lit.a)**, semnalăm că expresia „a participat 120 de zile” poate crea probleme de interpretare, iar pentru asigurarea previzibilității normei apreciem că este necesară reformularea sa sub forma „a participat **cel puțin** 120 de zile”.

Pentru rigoare în exprimare, în cadrul textului preconizat pentru **lit.b)**, propunem înlocuirea expresiei „schimburi de foc” cu sintagma „schimburi de focuri”.

În plus, semnalăm că termenul „adversarii” este neclar, putând conduce la dubii în interpretare, deoarece nu beneficiază de o definiție nici în cuprinsul propunerii și nici în Legea nr.168/2020, iar, în lipsa acesteia, nu se înțelege care sunt persoanele avute în vedere.

Semnalăm că în textul propus pentru **lit.c)** este folosit termenul „prizonier”, dar accepțiunea acestuia nu este stabilită în actul de bază. Pentru asigurarea previzibilității normelor și pentru corelare cu actele normative care reglementează aspecte similare, cum ar fi Legea nr.44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război și Decretul-lege nr.118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, este necesară prevederea unei definiții a termenului „prizonier” în cuprinsul art.2.

Totodată, pentru o exprimare corectă din punct de vedere gramatical, adverbul „minim” se va înlocui cu forma corectă „**minimum**”.

Referitor la textul propus pentru **lit.d)**, semnalăm faptul că norma folosește atât sintagma „acțiunilor militare” cât și expresia „acțiuni/operații militare”, ceea ce ar putea conduce la interpretarea că au fost avute în vedere ipoteze diferite. Întrucât, așa cum prevede art.4 alin.(1), calitatea de „Veteran din teatrele de operații” se acordă personalului care a participat la „acțiuni militare, misiuni și operații”, iar definiția de la art.2 lit b) din legea de bază se referă, fără să distingă, tot la „acțiuni militare, misiuni și operații”, se impune revederea textului și reformularea sa în acord cu intenția de reglementare.

La textul propus pentru **lit.e)**, pentru o exprimare corectă, sintagma „de sprijin al acțiunilor militare, misiuni și operații” se reda sub forma „de sprijin al acțiunilor militare, misiunilor și operațiilor”.

6. La **art.I pct.2**, pentru respectarea uzanțelor normative și pentru o corectă exprimare, **partea dispozitivă** se va reda astfel:

„2. La articolul 5, după alineatul (2) se **introduc** două noi **alineate**, alin.(3) și (4), cu următorul cuprins:”.

Cu privire la textul propus pentru **alin.(4)**, semnalăm că utilizarea expresiei „Înmânarea **semnului** onorific” creează dificultăți de interpretare, prin raportare la norma introdusă la alineatul anterior, potrivit căreia pe uniforma militară calitatea de veteran se evidențiază prin **însemn** onorific.

7. La **art.I pct.3**, constatăm că textul propus pentru **art.12 alin.(1) lit.a)**, prin care se instituie dreptul de a **purta la uniforma** militară însemnul onorific „Veteran din teatrele de operații”, nu mai prevede în mod explicit dreptul de a **purta uniformă** militară, așa cum era stabilit în forma inițială. Pentru a asigura caracterul complet al reglementării, apreciem că se impune revederea și reformularea normei.

Totodată, pentru unitate în reglementare și pentru a nu crea un regim discriminatoriu, se impune ca dreptul de a purta însemnul onorific să fie prevăzut și pentru militarii invalizi, civilii invalizi, răniții și personalul participant care au dobândit afecțiuni fizice. Dreptul acestora de a primi și de a purta uniforma militară după trecerea în rezervă sau în retragere este prevăzut la art.8 alin.(1) lit.e), fiind însă necesară și prevederea expresă a dreptului de a purta, la uniformă, însemnul onorific. În acest sens, propunem inserarea, în cadrul art.I, a unui nou punct, a cărui parte dispozitivă să prevadă modificarea în sensul indicat a art.8 alin.(1) lit.e).

În consecință, punctele art.I vor fi renumerotate conform ordinii articolelor asupra cărora se intervine prin modificări.

O altă observație cu privire la norma propusă vizează sintagma „după trecerea în rezervă sau ieșirea la pensie pentru limită de vârstă”. În forma sa actuală, art.12 alin.(1) lit.a) reglementează dreptul veteranilor din teatrele de operații de a purta uniformă „după trecerea în rezervă sau în retragere”, cea din urmă ipoteza fiind practic **limitată la cadrele militare** care nu mai îndeplinesc condițiile pentru a fi chemate la satisfacerea serviciului militar.

În opinia noastră, textul propus nu are precizie juridică și poate crea dubii în interpretare, ceea ce ar putea conduce chiar la o restrângere a dreptului de a purta însemnul onorific. Atragem atenția asupra ipotezei în care trecerea în rezervă are loc din alt motiv decât ieșirea la

pensie, în două momente diferite, fără să fie clar după care dintre ele se naște dreptul de a purta uniforma cu însemne.

Reiterăm, totodată, observația anterioară cu privire la caracterul discriminatoriu al normei propuse în raport cu militarii invalizi, civilii invalizi, răniții și personalul participant care au dobândit afecțiuni fizice, care au dreptul de a purta uniforma militară, după trecerea în rezervă sau **în retragere**.

În consecință, este necesară revederea și reformularea textului.

La textul propus pentru **art.12 alin.(1) lit.c)**, pentru precizia normei, recomandăm completarea și reformularea expresiei „începând cu data împlinirii vârstei de pensionare prevăzută de lege pentru fiecare categorie de personal participant”, în sensul indicării actelor normative avute în vedere și a elementelor structurale incidente.

Totodată, recomandăm a se analiza dacă sintagma menționată acoperă toate situațiile în care personalul participant ar trebui să beneficieze de indemnizație, având în vedere că, potrivit normei în vigoare, indemnizația lunară, neimpozabilă - în alt quantum decât cel propus - se acordă după trecerea în rezervă sau retragere, precum și la încetarea raporturilor de muncă sau serviciu.

Din considerente gramaticale, expresia „vârstei ... prevăzută” va fi redată sub forma „vârstei ... prevăzute”;

8. Pentru suplețea redactării, la **art.III**, propunem ca textul „...cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege...” să fie redat sub forma „...cu modificările și completările ulterioare, precum și cu **cele** aduse prin prezenta lege...”

p. PRESEDINTE
[REDACTAT]
Florin IORDACHE
[REDACTAT]

București
Nr.281/21.03.2022

L. nr. 168/2020

M. Of. nr. 715/8 aug. 2020

Lege pentru recunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații pe teritoriul sau în afara teritoriului statului român și acordarea unor drepturi acestuia, familiei acestuia și urmașilor celui decedat

- 1 promulgată prin D. nr. 447/2020 M. Of. nr. 715/8 aug. 2020
Decret privind promulgarea Legii pentru recunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații pe teritoriul sau în afara teritoriului statului român și acordarea unor drepturi acestuia, familiei acestuia și urmașilor celui decedat
- 2 rectificare M. Of. nr. 456/28 apr. 2021 *rectifică art. 27 alin. (2)*
RECTIFICARE
- 3 modificări prin L. nr. 278/2021 M. Of. nr. 1148/2 dec. 2021 *modifică art. 2 lit. k), art. 12 alin. (1) lit. c), art. 18 alin. (1) lit. f); introduce alin. (4) la art. 21; abrogă art. 18 alin. (3) lit. a)*
Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 168/2020 pentru recunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații pe teritoriul sau în afara teritoriului statului român și acordarea unor drepturi acestuia, familiei acestuia și urmașilor celui decedat